מגילת תענית — כסלו

בתלתא בכסליו איתנטילו סימותא מן דרתא

מפני שבנו יונים סימואות סימואות בעזרה וכשגברה יד בית חשמונאי בטלום והוציאום משם ובאותו יום שבטלון עשאוהו י"ט:

בשבעה בו י"ט

יום שמת הורדוס מפני שהיה הורדוס שונא את חכמים ששמחה היא לפני המקום כשהרשעים מסתלקין מן העולם שנאמר וגם יד ה' היתה בם להומם וכתיב ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם. וכתיב וידבר ה' אלי לאמר וכן הוא אומר איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא. ואו' ויצו המלך את בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימיתהו וגו' ובאותו היום שמת הורדוס עשאוהו י"ט

בעשרים וחד ביה יום הר גריזין דְלָא לְמִסְפַּד:

יום שביקשו הכותי' את בית אלהינו מאלכסנדרוס מוקדון להחריבו ואמרו לו מכור לנו חמשה כורים ארץ בהר המוריה ונתנה להם ובאו והודיעו את שמעון הצדיק מה עשה לבש בגדי כהונה ונתעטף בבגדי כהונה ויקירי ירושלים עמו ואלף בלייטין מכוסין בלבנים ופרחי כהונה מקישין בכלי שרת ואבוקות של אור דולקים לפניהם כל הלילה כולה הללו מהלכין מצד זה והללו מהלכין מצד זה אמר להם מי הללו אמרו לו המסורו' הללו היהודים שמרדו בך כיון שהגיע לאנטיפרס זרחה להם חמה הגיע למשמר הראשון נפגעו זה בזה אמרו להם מי אתם אמרו להם אנו אנשי ירושלים ובאנו להקביל פני המלך כיון שראה אלכסנדרוס מוקדון את שמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לו אמרו לו מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה אמר להם דיוקנו של זה אני רואה כשאני יורד במלחמה ונוצח אמר להם למה באתם אמרו לו מקום שאנחנו מתפללים עליך ועל מלכותך שלא תחרב יתעוך גוים הללו ותתנו להם אמר להם ומי הם הללו אמרו לו הכותיים שעומדין לפניך אמר להם הרי הם מסורין בידכם. מה עשו להם נקבום ובעקביהם ותלאום בזנבי סוסיהם והיו מגררין אותם על הקוצים ועל הברקנים עד שהגיעו להר גריזין חרשוהו וזרעוהו כרשינין כדרך שבקשו לעשות לבית אלהינו ובאותו יום שעשאו להם כך עשאוהו יו"ט

בכ"ה ביה יום חנוכה תמניא יומין דְלָא לְמִסְפַּד:

כשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה יד בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד שהיה מונח בחותמו של כהן הגדול שלא נטמא ולא היה בו להדליק אלא יום אחד ונעשה בו נס והדליקו ח' ימים. לשנה אחרת קבעו ח' י"ט. ומה ראו לעשות חנוכה ח' ימים והלא חנוכה שעשה משה במדבר לא עשה אלא שבעה ימים שנא' ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים וגו' ואומר ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו וגו' ובשביעי הקריב אפרים. וכן מצינו

בחנוכה שעשה שלמה שלא עשה אלא שבעת ימים שנא' כי חנוכת המזבח עשו שבעת הימים וחג ז' ימים ומה ראו לעשות חנוכה זו ח' ימים אלא בימי מלכות יון נכנסו בית חשמונאי להיכל ובנו את המזבח ושדוהו בשיד ותקנו בו כלי שרת והיו מתעסקין בו ח' ימים. ומה ראו להדליק את הנרות אלא בימי מלכות יון שנכנסו בית חשמונאי להיכל שבעה שפודין של ברזל בידם וחפום בעץ והדליקו בהם את המנורה. ומה ראו לגמור בהם את הלל אלא שכל תשועה ותשועה שהקב"ה עושה להם לישראל היו מקדימין לפניו בהלל בשירה ובשבח ובהודאה כענין שנא' ויענו בהלל ובהודו לה' כי טוב וגו' מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל נפש ונפש והמהדרין מן המהדרין בש"א יום ראשון מדליק שמונה מכאן ואילך פוחת והולך ובה"א יום ראשון מדליק א' מכאן ואילך מוסיף והולך. שני זקנים היו בצידן אחד עשה כדברי ב"ש ואחד עשה כדברי ב"ה זה נותן טעם לדבריו וזה נותן טעם לדבריו זה אומר כפרי החג וזה אומר מעלין בקודש ואין מורידין. מצות הדלקתה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק ומצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ ואם היה דר בעליה מניחה בחלון הסמוכה לרה"ר ואם מתירא מן הלצים מניחה על פתח ביתו מבפנים ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו ודיו: